

Cultura i Espectacles

Claret Serrahima
Òscar Guayabero
Quadern d'art

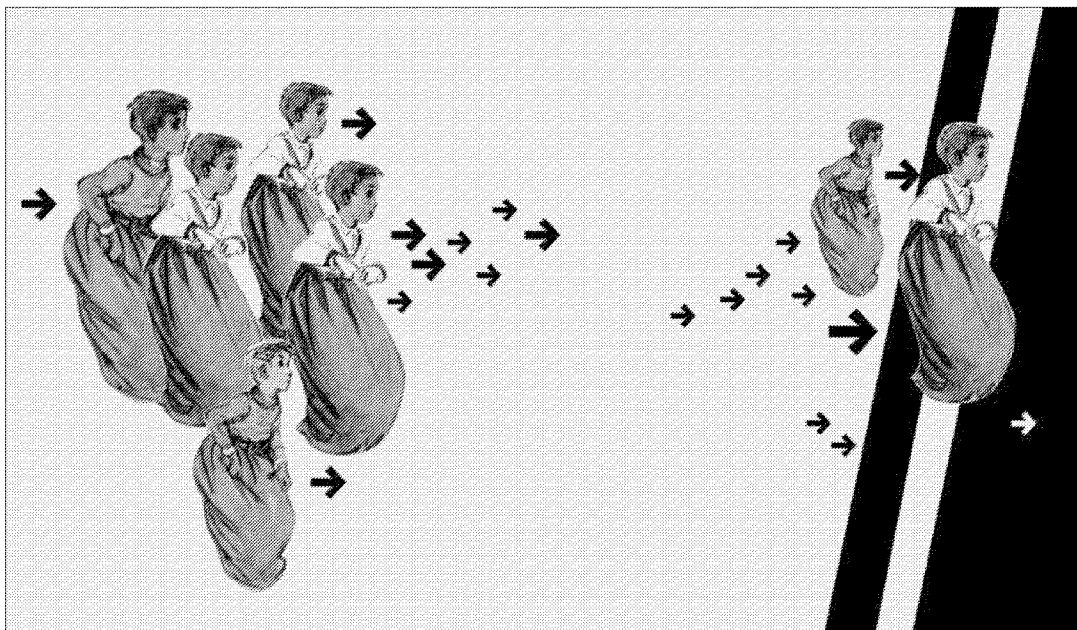
Els concursos, en l'àmbit de l'arquitectura i el disseny, de vegades són una solució, però s'hauria de fomentar la cultura de l'encàrrec

Concursos perduts

És més important fer les preguntes adequades que tenir respostes brillants. Aquesta sentència amb connotacions filosòfiques és prou adient per parlar dels concursos en el disseny i l'arquitectura.

Tot sovint veiem als diaris la notícia que un o altre arquitecte, normalment noms coneguts, han guanyat un concurs per fer un pont, un gratacels o la renovació d'un barri. Al darrere, en el cas de promocions públiques, hi ha un tema legal per evitar tractes de favor. Alhora, ha servit, de tant en tant, perquè estudis menys coneguts donessin la campanada i aconseguissin un encàrrec important. Per tant, sembla que els concursos públics són la menys dolenta de les solucions. I cal dir-ho així perquè molt sovint tampoc s'obtenen resultats brillants. A força de fer concursos farcits d'arquitectes estrella, les entitats que els convoquen han oblidat que el més important per tenir un bon projecte és fer un bon encàrrec. Llavors, per què els arquitectes participen en convocatòries mal plantejades i fan projectes gratuïtament? A banda del prestigi i de la possibilitat d'experimentar, les quantitats dels premis (un tant per cent del valor de l'obra en qüestió) poden fer rendible un estudi d'arquitectura mitjà per un parell d'anys.

En el camp del disseny, ja sigui gràfic o de producte, no hi ha un *star system* com en l'arquitectura. Tanmateix, els concursos són també part de la seva problemàtica professional. Des de les minses quanties dels premis (en realitat adjudicacions de projectes a baix

Una pràctica habitual en els concursos és recórrer als estudiants, sobretot quan es volen invertir pocs recursos ■ CLARET SERRAHIMA/ÒSCAR GUAYABERO

cost) a jurats poc professionals, passant pels termes de les convocatòries. Els concursos oberts no van més enllà d'una pluja d'idees més o menys enginyoses. Per oferir solucions adequades cal conèixer les necessitats específiques, percebre com respira l'empresa o l'entitat, és necessària una remuneració que garanteixi la dedicació i, per tant, la qualitat dels projectes, i això només és possible amb concursos per invitació o per selecció d'equips. Una pràctica

Els concursos convocats des dels departaments de màrqueting de les empreses són sospitosos

habitual és recórrer als estudiants quan es volen invertir pocs recursos. Els concursos per a estudiants s'han de fer amb l'ànim d'educar i no pas de trobar solucions econòmiques. Les escoles són laboratoris, no factories de concursos, sense criteris acadèmics.

Són sospitosos els concursos que estan convocats per departaments de màrqueting o de relacions públiques i no de producció o de l'àrea de R+D. Acostumen a néixer com a promoció de l'em-

presa i no amb un interès real per trobar solucions a problemes reals.

Tot plegat no anul·la els concursos com a opció vàlida però cal fomentar una cultura de l'encàrrec. Les convocatòries ja són part del projecte, cal buscar assessorament en les associacions professionals. Les bases (de participació) potser es diuen així perquè és sobre aquestes que es podrà edificar un bon concurs i trobar la solució més idònia.

I el perdedor és...

■ Darrerament hi ha hagut polèmica amb el concurs per al disseny de les terrasses dels bars de la Rambla, a Barcelona. És el darrer exemple, però no l'únic, de concursos convocats amb objectius difusos. Es vol remodelar el passeig més conegut de la ciutat. Per fer-ho caldria un plantejament general i, per què no, un concurs però restringit, amb equips professionals i multidisciplinaris que puguin emprendre el redisseny de l'espai des de la globalitat, comptant amb la vialitat, els fluxos, les necessitats dels comerciants, dels vianants, la història del carrer, etc. Per contra, convoquen concursos oberts, un per a les terrasses i un

per al paviment amb premis dignes de rifa de festa major. Treballar per parts sense una visió global i gratis no sembla que afavoreixi solucions òptimes. Ara diuen que només era per veure idees noves i que potser no s'apliquen. Llavors, per què els convoquen?

En el camp de la gràfica, la darrera alarma ens ha arribat des de Madrid, on el ministeri de la presidència del govern ha convocat un concurs per a un logotip del propi govern d'Espanya amb l'ànim, pel que sembla, de crear una mena de marca. En fi, la convocatòria no hi ha per on agafarla. Es tracta d'un concurs obert, de fet no cal ni ser dissenyador

El disseny de les terrasses de la Rambla, a concurs ■ FRANCESC MELCION

per enviar propostes, on el jurat no se sap qui serà, on el premi és de riure donada la transcendència de l'encàrrec i a més pot quedar desert, i on la informació que se'n dona és inexistent. Es tracta d'un despropòsit gegantí, adobat per una manca de respecte total pels drets d'autor, aquells drets que el mateix govern defensa al màxim, amb temes com els cànons en els cedés.

No sabem qui serà el guanyador d'aquests concursos de disseny, però, per més bona voluntat que hi posin els participants, el perdedor està clar que serà el mateix encàrrec i de retruc el nostre disseny.